

Stiftelsen för Strategisk Forskning utlyser anslag för Strategiska Forskningscentra

Stiftelsen för Strategisk Forskning avser finansiera ett antal Strategiska Forskningscentra inom en totalram av maximalt 600 milj kr i stöd från stiftelsen och inbjuder härmed intressenter att inkomma med föransökan. Stiftelsens bidrag till ett centrum utgår i form av ett femårigt anslag inom en ram av 6 till 12 milj kr/år.

Syfte

Stiftelsens ändamål anges i första paragrafen i dess stadgar:

” Stiftelsen för Strategisk Forskning har till ändamål att stödja naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning. Stiftelsen skall främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för utvecklingen av Sveriges framtida konkurrenskraft.”

Syftet bakom utlysningen är att etablera ett antal Strategiska Forskningscentra där man:

- bedriver nyskapande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet med internationell slagkraft, och där problemställningen kräver större koncentrerade och koordinerade insatser än vad som är möjligt att uppnå inom ramen för mindre projekt
- genererar resultat som kommer till nytta* genom forskning och forskarutbildning i god samverkan med näringsliv och samhälle
- bidrar till förnyelse genom att skapa/utveckla starka, företrädesvis multidisciplinära, forskningsmiljöer som är väl integrerade i högskolestrukturen och som har förutsättning att attrahera såväl världsledande forskare som nationella och internationella anslag och investeringar

*Nytan består (enligt stiftelsens policydokument):

” - i kraften hos internationellt högklassiga forskningsmiljöer att dra unik kompetens och internationella investeringar till landet
- av forskarutbildade personer, som genom en breddad och förbättrad forskarutbildning är attraktiva för anställning, främst inom näringsliv och samhälle men också inom högskolan
- av forskning vars resultat skall kunna ligga till grund för utvecklingen av existerande eller nya företag
- i ökad livskvalitet genom fler arbetstillfällen, bättre arbetsförhållanden och bättre hälsa
- i att forskningen fungerar som ett fokus för internationellt samarbete, varigenom kunskap av intresse för svensk industri kan hämtas hem.”

Vad är ett Strategiskt Forskningscentrum

Stiftelsens vision för ett Strategiskt Forskningscentrum som funnit sina former är följande:

Ett Strategiskt Forskningscentrum är en sammanhållen forskningsmiljö av högsta vetenskapliga kvalitet och med strategisk betydelse för utvecklingen av det svenska näringslivet och samhället i övrigt. Det verkar inom ett eller flera av områdena naturvetenskap, teknik och medicin.

Ett Strategiskt Forskningscentrum behandlar större och mer komplexa frågeställningar med olika tidsperspektiv och med deltagande av komplementära vetenskapliga och tekniska kompetenser. I verksamheten kan man finna både grundforskning och tillämpningsinriktad forskning.

Ett Strategiskt Forskningscentrum har tillfredsställande storlek och dess bas består av flera forskargrupper inom högskola/forskningsinstitut. Det är geografiskt och gärna lokalmässigt sammanhållet, men kan ha noder på annat håll där detta krävs för att uppnå uppställda mål. Centrumet har en tydlig och effektiv ledningsorganisation med starkt ledarskap. Det har också väl utvecklade kontakter, mekanismer och rutiner för att dess verksamhet skall komma till nytta.

Som följer av ovanstående vision bör således ett Strategiskt Forskningscentrum arbeta fram en plan för hur forskningsresultaten efterhand skall komma till nytta. Enligt styrelsens beslut skall en del av anslaget avsättas för nyttiggörande av resultaten. Finansiering från näringsliv och samhälle i övrigt utgör en positiv faktor men är inte något krav. Ett Strategiskt Forskningscentrum kan omfatta forskarutbildningsinsatser där så bedöms lämpligt.

Ansökan

Ansökan görs i två steg. I steg 1 insänds en föransökan med en kortfattad beskrivning av centrumets vision och strategiska betydelse samt av tänkta ingående forskargrupper och hur centrumet ska ledas. Efter en urvalsprocess utväljs ett antal sökande att inkomma med fullständig ansökan i steg 2 (se Appendix). Denna skall också innehålla en plan för hur centrumet skall utvecklas.

Behörighet

Ansökan skall inlämnas av en huvudsökande som skall vara en framstående forskare knuten till högskolan. Denna måste som forskningsledare vara beredd att ansvara för centrumet under avtalstiden. Anslagsmottagare bör vara en högskola.

Utvärderingsprocess

Stiftelsens styrelse har tillsatt en beredningskommitté för Strategiska Forskningscentra bestående av professor Thomas Johannesson, ordförande, professor Bertil Andersson, rektor Agneta Bladh, professor Jan-Olof Eklundh, professor Sture Forsén, direktör Harry Frank, professor Ingvar Lindgren, direktör Magnus Madfors, professor Leena Peltonen och professor Berndt Sjöberg.

Kommittén har till sin hjälp tre paneler som arbetar parallellt i utvärderingsprocessen: en forskningspanel som bedömer den vetenskapliga kvaliteten, en högskolepanel som bedömer ansökningarna ur ett forskningsstrukturellt perspektiv, samt en näringslivs-/samhällspanel som bedömer ansökningarnas relevans för utvecklingen i näringsliv och samhälle (se Appendix).

I steg 1 görs en övergripande bedömning, där inkomna föransökningar utvärderas utifrån olika huvudsakligen strategiska utgångspunkter enligt ovan.

I steg 2 görs en detaljerad analys inkluderande vetenskaplig bedömning av internationella experter följd av en rangordning av samtliga förslag som - baserat på en sammanvägd bedömning enligt samtliga kriterier - bedöms kunna bli aktuella för stöd.

Kommittén lämnar ett prioriterat förslag till VD och styrelse för beslut. 20 % av medlen reserveras för beslut om fördelning som tilläggsanslag efter halvtidsutvärdering under tredje verksamhetsåret.

Eftersom endast ett begränsat antal centra kommer att finansieras bör det betonas att stiftelsen inte har vare sig ambition eller möjlighet att vara heltäckande i sina forskningssatsningar. Ansökningarnas kvalitet och stiftelsens aktuella vetenskapliga och strategiska bedömningar avgör vilka områden som kommer att bli föremål för insatser. Stiftelsen gör sin bedömning enligt egna kriterier men kommer - med syfte att åstadkomma bästa möjliga effekt av de medel som stiftelsen och andra finansiärer kommer att satsa - att samverka med Vetenskapsrådet, Formas och Vinnova vilka parallellt gör utlysningar av anslag för starka forskningsmiljöer.

Vilka utvärderingskriterier används

Nedan angivna kriterier kommer att användas i den totala utvärderingen. I steg 1 läggs speciell vikt vid de strategiska aspekterna och i steg 2 fördjupas den vetenskapliga bedömningen.

Mervärde av det strategiska centrumet

- Mervärde jämfört med traditionellt stöd till individuella projekt

Forskningsplanens kvalitet

- Vetenskaplig kvalitet i ett internationellt perspektiv
- Balansen mellan grundforskning och tillämpningsinriktad forskning
- Inomvetenskaplig höjd, nyskapande och originalitet
- Multidisciplinär bredd relaterat till målen och metoder att koordinera sådant samarbete
- Storlek av sökta medel i relation till föreslagna mål

Vetenskaplig nivå hos deltagande forskare

- Vetenskaplig nivå hos den föreslagna forskningsledaren
- Vetenskaplig nivå hos ingående projektledare

Strategisk relevans

- Strategisk relevans av forskningsområdet för Sverige (se ändamålsparagrafen)
- Förslagets relevans för det aktuella området
- Förslagets relevans för de berörda högskolornas profilering

Omsättning av resultat till verksamhet i näringsliv och samhälle

- Plan för exploatering regionalt, nationellt och internationellt
- Pågående och/eller planerade samarbeten med näringsliv och omgivande samhälle
- Metoder för att stärka länkarna mellan forskningen och dess tillämpningar
- Tillgängliga rutiner för hantering av immateriella rättigheter

Utbildning och kompetensförsörjning

- Insatser för att förbättra forskarutbildning
- Insatser för att underlätta forskarrekrytering
- Metoder för att främja balans mellan könen i forskarkarriären

Ledning/ledarskap

- Erfarenheter och ledarkompetens hos den föreslagna forskningsledaren
- Centrumets organisation, samarbetsmiljö och personella resurser

Annan forskning och annan finansiering

- Stöd från statliga finansiärer och stiftelser
- Stöd från berörda högskolor
- Stöd från näringsliv/samhälle
- Internationellt samarbete och internationellt finansieringsstöd

Tidplan

- Ansökningstiden för föransökan till steg 1 utgår den 7 september 2004

Följande tidpunkter är preliminära:

- Inbjudan att inkomma med fullständig ansökan till steg 2 planeras göras senast den 1 februari 2005 då också detaljerade anvisningar för slutansökans utformning kommer att anges
- Ansökningstiden för fullständiga ansökningar utgår i maj 2005
- Beslut om beviljade centra planeras till november 2005
- Beviljade centra planeras starta den 1 januari 2006

Möjlighet till anslag för företagsforskarskola från KK-stiftelsen

SSF och KK-stiftelsen (Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling) har kommit överens om att i vissa fall samordna sina insatser, då detta kan ge tydliga vinster inte minst avseende samverkan mellan högskola och företag. KK-stiftelsen kan således eventuellt komplettera SSFs strategiska forskningscentra med en företagsforskarskola. För en sådan företagsforskarskola krävs bl a 50 % medfinansiering från näringslivet och att alla doktoranderna är anställda i företag. De som erhåller anslag från SSF kommer efter SSFs beslut att erbjudas inkomma med en ansökan till KK-stiftelsen.

Appendix. Beskrivning av utvärderingsprocessen

Steg 1

Inkomna föransökningar utvärderas i de tre nämnda panelerna, utöver vad som sagts ovan, utifrån olika huvudsakligen strategiska utgångspunkter.

Forskningspanelen bedömer föransökan ur en forskningsstrategisk synpunkt. Här bedöms huruvida forskningsprogrammet håller erforderlig vetenskaplig höjd, om vision och mål är adekvata, nyskapande, och realistiska, om uppställda problemställningar lämpar sig att bearbetas i en centrumbildning, om forskningsgrupperingen är väl sammansatt och om centrumets ledare har önskvärd vetenskaplig tyngd och ledaregenskaper. Dessutom bedöms huruvida det föreslagna centrumet kan stärka Sveriges internationella forskningssamarbete också inom ramen för EU:s ramprogram för forskning och utveckling.

Högskolepanelen bedömer föransökan ur ett infrastrukturellt perspektiv, både nationellt och lokalt. Denna panel för en dialog med högskolor om deras förutsättningar, prioriteringar och åtaganden i relation till aktuell ansökan, och bildar sig också en uppfattning om den del av ansökan som rör forskarutbildning och högskolans stöd till kommersialisering av forskningsresultat. Denna panel kan dessutom göra "site-visits" för att bilda sig en väl underbyggd uppfattning om lokalmässiga förhållanden, infrastrukturella frågor och tillvaratagande av forskningsresultaten.

Panelen för näringsliv och samhälle bedömer föransökningarna ur ett aktuellt och framtida näringslivs- och samhällsperspektiv, både vad gäller skapande av kompetens, nyttiggörande och kommersialisering av forskningsresultat. Förslagen analyseras i relation till både nationella och lokala näringslivs- och samhällsförutsättningar. Aktuella och planerade samarbeten med näringsliv bedöms, liksom beskrivna mekanismer att optimalt kunna nyttiggöra forskningsresultaten.

Bedömningarna från de tre panelerna vägs samman av kommittén varefter denna inbjuder ca 35 sökande att inkomma med fullständig ansökan. Ett planeringsanslag om 100 000 kr utgår till alla som inkommer med fullständig ansökan till steg 2.

Steg 2

De fullständiga ansökningarna utvärderas såväl vetenskapligt som strategiskt. Den fullständiga ansökan skall ha en mer detaljerad beskrivning av centrumets forskningsprogram, mål för programmet, en beskrivning av den större helhet i vilken programmet ingår. Den vetenskapliga utvärderingen genomförs av internationella bedömare. Kommittén med sina tre paneler genomför den strategiska utvärderingen som också innefattar en "hearing" med de sökande som placerat sig främst i utvärderingen. Kommittén väger samman och rangordnar slutligen de kvarstående ansökningarna utgående från den internationella bedömningen, den nationella strategiska bedömningen och intryck från "hearing". Ett prioriterat förslag överlämnas till VD som föreslår styrelsen vilkas centra som skall inrättas.

Stiftelsen kommer att göra en totalbedömning av hur stiftelsens samlade resurser bäst utnyttjas för Sverige.

Instructions for application

The pre-proposals should be written in English (in 12 pt print) and include:

- **Application form** (1 page):

Use the attached form or download it from the website of the Foundation, www.stratresearch.se, where further information about the Foundation can be found.

- **Enclosure 1: Summary** (maximum 1 page) of the most important parts of the pre-proposal. This summary should be comprehensible for those who are not experts in the specific research area of the centre.

- **Enclosure 2: Vision and mission statement:** (maximum 0.5 pages) A short description of the vision and what will be done and how, which resources will be utilised, who are the recipients and why the suggested constellation is best suited for the task.

- **Enclosure 3: The scientific basis and future impact of the centre** (maximum 3 pages) including the research problem(s) to be approached and an outline of the research plan.

- **Enclosure 4: The strategic relevance of the centre** (maximum 3 pages), the research proposed put in a broader context in order to provide a basis for assessment of its strategic relevance. Of interest here are both the strategic relevance of the research area for Sweden and the relevance of this proposal for the research area and for the universities.

What, and how, can the proposed research contribute to societal development, industry and science in a wider and more long-term perspective? Describe the support in handling intellectual property rights. Add a plan how to utilise the research results.

- **Enclosure 5: Organization of the centre** (maximum 2 pages): the proposed location, composition and budget of the centre; the specific types of scientific competence needed; the approximate number of other employees (including students and postdoctoral students); the plan for additional recruitment(s); available technology platforms and other resources; the need for investment; and the need and justification for possible nodes at other locations.

The efforts planned for the centre to improve graduate training, to facilitate collaboration and the recruitment of scientists, and to promote a reasonable gender balance should also be described here. The composition of the current research groups involved in the applications should be given. The competence and leadership/management experience of the main applicant should be clarified and an explanation given as to why the main applicant has been chosen to be the proposed director of the centre.

- **Enclosure 6: Curricula vitae and lists of publications and patents** for the applicants

I. Curricula vitae (main applicant maximum 2 pages, co-applicants maximum 1 page) preferably in the following format:

A. Professional preparation	Undergraduate university	Area(s)	Degree and year
	Graduate university(ies)/department(s)	Area(s)	Degree and year
	Postdoc university(ies)/department(s)	Area(s)	Including dates (years)
B. Appointments	A list of the individuals' academic/professional appointments, beginning with the current appointment		
C. Commissions of trust			
D. Networks in academia and industry: most important international and national cooperation partners (with names and contact details)			
E. Entrepreneurial achievements			
F. Theses of graduate students examined under the main supervision of the applicant, including names and present positions of these students			
G. Other relevant qualifications	Prizes, awards, invited lectures, etc.		

Include records of the previous research achievements of the applicants (maximum 0.5 page each).

II. List of publications and patents (including full titles and website addresses if available) in the following format:

- A. Original publications
- B. Reviews
- C. Conference papers
- D. Others (patents, demonstrators, copyrights, software)

Main applicant: covering the last five years. Mark the top ten publications most closely related to this proposal with an asterisk.

Co-applicants: maximum one page with the top five publications most closely related to this proposal marked.

Do not enclose any reprints.

- **Enclosure 7:** Information about similar proposals submitted to other financing organizations.

Submission of pre-proposals

The pre-proposals in **one original and 30 complete copies** should be received by the Foundation **by 7 September 2004, at 4 PM**. The copies are to be printed on punched paper and stapled, *without* any special covers or binders, etc. Pre-proposals **must not** be sent by telefax.

The application form and enclosures should also be submitted electronically as one attachment in Word, RTF or PDF format to SFC@stratresearch.se. The subject line of the e-mail message, as well as the heading of the attachment, should read, in the following order: **Main applicant's family name, given name, SFC2004**.

No additional material submitted after 7 September 2004 will be considered. Please also note that according to Swedish law all material submitted to SSF is normally public. Avoid submitting information about any details that could prevent patenting.

Postal address:

Swedish Foundation for Strategic Research (SSF), Box 70483, 107 26 Stockholm

Visiting address:

Swedish Foundation for Strategic Research, Kungsbron 1 (World Trade Center), entrance G, floor 7.

Contact persons at SSF

Engineering: karl-olv.fentorp@stratresearch.se
Medicine: inger.florin@stratresearch.se
Natural Science: olof.lindgren@stratresearch.se
General: anders.sjolund@stratresearch.se